

XIX. évfolyam, 18. szám, 2016

AGRÁRPIACI JELENTÉSEK

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XIX. évfolyam, 18. szám, 2016

Megjelenik kéthetente
2016. szeptember 21.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerző
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu

Közreműködő
Szántó-Becz Gábor
szanto-becz.gabor@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Publikációs Csoport
publikacio@aki.gov.hu
Telefon: (+36 1) 476-3060

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	6
A gabonafélék jegyzése.....	8
Termelői és kikötői árak.....	13
Gabonapiaci információk.....	16
Olajnövény-piaci jelentés.....	18
Szójabab.....	18
Repcemag.....	18
Napraforgómag.....	19
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	20
Termelői és kikötői árak.....	24
Olajmagpiaci információk.....	26

Összefoglaló

A *Tallage* francia piacelemző vállalat az Európai Unió idei búzakibocsátását 1,4 millió tonnával lefelé, 136,5 millió tonnára módosította szeptemberben az augusztuséhoz képest, ami 15 millió tonnával kisebb az előző évi kibocsátásnál. Emellett a búza minősége is igen gyenge: uniós szinten a betakarított termés 59 százaléka lett malmi minőségű az idén, szemben a 2015. évi 71 százalékkal.

Magyarországon, a Földművelésügyi Minisztérium (FM) tájékoztatása szerint 1,05 millió hektárról (–8 százalék) 7,65 tonna/hektár (+32 százalék) átlaghozammal kalkulálva, 8 millió tonna (+22 százalék) kukorica kerülhet a tárolókba ősszel.

A kukorica fronthavi jegyzése 125-130 dollár (USD)/tonna tartományban hullámzott a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) szeptember első felében. Amennyiben az USA agrárminisztériumának rekord globális kukoricatermésről szóló várakozásai realizálódnak, a kurzus ennél is alacsonyabb szintre süllyedhet.

Tekintettel a vártnál lassabb dél-amerikai szójababexportra, az USA-ból származó termény iránti világpiaci kereslet a betakarítás előtt is igen élénk, és az *Oil World* szakértői a következő félévben is erre számítanak.

Magyarországon az FM 146,6 ezer tonna (2015: 145,9 ezer tonna) szójabab betakarítását valószínűsíti az idén.

Az *Oil World* tájékoztatása szerint az Európai Unió, Kína és a fekete-tengeri országok tavalyinál gyengébb termése miatt a 2016/2017. gazdasági évi globális repcemagtermés legfeljebb 60,6 millió tonna lehet, ami az elmúlt 8 szezon legkisebb kibocsátását jelentené.

Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsdén 107 ezer forint/tonna szinten stagnált repcemag fronthavi jegyzése szeptember első felében. Az AKI PÁIR adatai szerint 110 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott az újtermés szeptember második hetében.

Az Európai Unióban a *Tallage* és az *Oil World* szakértői egyaránt 8,2 millió tonna napraforgómag-termésre számítanak az idei évben, ez 9 százalékkal múlná felül az egy évvel korábbit.

Magyarországon, a fizikai piacon átlagosan 101 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát a napraforgómag szeptember második hetében az AKI PÁIR adatai szerint.

Gabonapiaci jelentés

Búza

Az USA agrárminisztériumának (*USDA*) legfrissebb gabonapiaci kitekintése szerint rekordmennyiségű, globálisan 745 millió tonna búza betakarításával zárulhat a 2016/2017. gazdasági év; ennek zöme már a tárolókban van. Tekintettel arra, hogy az idei a negyedik szezon lehet a sorban, amikor a termelés meghaladja a felhasználást (737 millió tonna), a zárókészlet soha nem tapasztalt szintre, 249 millió tonnára duzzadhat.

A korábban jelzethez képest felfelé módosult Ausztrália, Brazília, Kazahsztán 2016/2017. gazdasági évi termelése. Ezzel szemben a *Tallage* francia piac- elemző vállalat szakértői az Európai Unió idei búzakibocsátását 1,4 millió tonnával lefelé, 136,5 millió tonnára korrigálták, ami 15 millió tonnával kisebb az előző évi kibocsátásnál. Emellett a búza minősége is igen gyenge: uniós szinten a betakarított termés 59 százaléka lett malmi minőségű az idén, szemben a 2015. évi 71 százalékkal. Legnagyobb mértékben Franciaországban (55 százalékra) és a balti államokban (50-70 százalékra) romlott az étkezési minőségű búza aránya. Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium (FM) tájékoztatása szerint a csapadékos nyári időjárás miatt a teljes búzatermés 40 százaléka lett csupán étkezési minőségű, míg egy évvel korábban ez az arány 70 százalék volt.

A búza fronthavi jegyzése 140 dollár (*USD*)/tonna körül mozgott a chicagói árutőzsdén (*CME/CBOT*) 2016. szeptember első felében. A párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) a termény decemberi jegyzése tartotta a korábbi, 155-160 euró/tonna közötti szintet, jóllehet a szeptemberi kurzus a kivezetést megelőzően meredeken, 144 euró/tonnáig zuhant szeptember első harmadában. Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában szeptember első felében is 41 ezer forint/tonnáért volt elérhető a malmi búza. A takarmánybúzára ez idő alatt sem vételi, sem eladási ajánlat nem érkezett, így a termény kereskedése szünetelt.

Az egy hónappal korábbihoz képest jelentősen esett a búza ára a nemzetközi fizikai piacon szeptember elején, aminek fő hajtóereje a fekete-tengeri országok, az USA és Kanada kiemelkedő búzakibocsátása, valamint Ausztrália biztató terméskilátása volt. Ennek árcsökkenő hatását erősítette, hogy Egyiptom ismét meghirdette az importbúza-szállítványok anyarozs-szennye-

zettségére vonatkozó zéró toleranciát. A malmi búza exportára (*FOB*) egy hónap alatt 9 dollárral, 181 dollár/tonnára esett a franciaországi, 8 dollárral, 185 euró/tonnára a németországi kikötőkben szeptember elejéig (*Tallage*). Az Oroszországból származó termény exportára ennél kisebb mértékben, szállítási határidőtől függően 2-5 dollárral, 169-174 dollár/tonnára (*FOB*) csökkent ezalatt. Romániában az előző havinál 3-4 dollárral olcsóbban, 170-174 dollár/tonnáért (*FOB*) adták fel a szállítványokat szeptember első dekádjában. Magyarországon átlagosan 39-40 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron kereskedtek az étkezési, 36-37 ezer forint/tonna áron a takarmánybúzával szeptember első két hetében az AKI PÁIR adatai szerint. Előbbi 15-18 százalékkal, utóbbi 16-17 százalékkal múlta alul az előző év azonos időszakának árát.

Kukorica

Az *USDA* elemzői szerint rekordmennyiségű, 1,03 milliárd tonna (2015/2016: 959 millió tonna) kukorica kerülhet a világ tárolóiba az októberben kezdődő új, 2016/2017. gazdasági évben, amely fedezi az 1,02 milliárd tonnára jelzett rekord felhasználást. Így a készletek várhatóan tovább duzzadnak, és a szezon végére példátlanul nagy volumenű termény (218-220 millió tonna) maradhat raktáron, különösen a főbb exportőr országokban (USA, Brazília, Argentína és Ukrajna).

A világ elsőszámú kukoricatermelőjeként és -exportőreként számon tartott Amerikai Egyesült Államokban a kukoricaállományok 74 százaléka jó/kiváló állapotban volt 2016. szeptember 18-án, szemben az egy évvel korábbi 68 százalékos aránnyal. Több kukorica-termesztő államban – köztük a legnagyobbak közé sorolható Iowában, Illionisban és Nebraskában – is rekordhozamra számítanak az elemzők, így minden idők legnagyobb termése, akár 383 millió tonna kukorica is lekerülhet a szántóföldekről az USA-ban, 7 százalékkal felülmúlva a 2015. évi eredményt.

Ukrajna egyes termőövezeteiben az erőteljes nyári hőhullámok okoztak aggodalmat a kukorica hozamkilátásait illetően, a szeptemberi várakozások azonban nem

igazolták azokat. Az európai térség meghatározó kukoricaexportőrénél az *USDA* elemzői 26 millió tonna körüli termést prognosztizálnak a 2016/2017. évi szezonban, a 2015/2016. gazdasági évinél 11 százalékkal többet. Ebből 17 millió tonna kerülhet a nemzetközi kereskedelembé.

Az Európai Unióban elsőként Romániában és Bulgáriában kezdték meg a növény betakarítását szeptember elején. Romániában a tavalyinál 9 százalékkal jobb átlagtermés (3,5 tonna/hektár) mellett 9 millió tonna (+3 százalék) kukorica kerülhet a tárolókba, míg Bulgáriában az 5 százalékkal gyengébb hozamot (5,1 tonna/hektár) kompenzálja a nagyobb termőterület, így itt a múlt évvel közel azonos mennyiségű, 2,3 millió tonna kukoricatermést jeleznek a *Tallage* szakértői. Hasonlóan vegyesek a várakozások a kukorica átlaghozamát illetően az EU többi tagországában. Az EU vezető kukoricatermelőjénél, Franciaországban a forró és aszályos nyári időjárás számottevő állapotromlást okozott a növényállományokban, ami az egy évvel korábbinál akár 4 százalékkal kisebb átlagtermést (8,1 tonna/hektár) jelenthet. A kisebb termőterülettel együtt a francia gazdák a 2015. évinél 11 százalékkal kevesebb, 12,3 millió tonna kukoricát takaríthatnak be 2016 őszén. A legnagyobb kukoricatermelő tagországok közül Olaszországban és Németországban előreláthatóan 8-9 százalékkal nőhet a hozam (9,5-9,7 tonna/hektárra), azonban a terület csökkenése miatt a termés legfeljebb a múlt évi szint körül várható: előbbinél 6,7 millió tonna, utóbbinál 4 millió tonna. Ennél is jelentősebb hozamjavulásra van kilátás Lengyelországban és Magyarországon a csapadékos és meleg – de nem forró – nyári időjárásnak köszönhetően. Lengyelországban a 2015. évinél 38 százalékkal nagyobb hozam (6,5 tonna/hektár) mellett 4,1 millió tonna (2015: 3 millió tonna) kukoricát takaríthatnak be a gazdák a következő hetekben. Magyarországon az FM tájékoztatása szerint 1,05 millió hektárról (–8 százalék) 7,65 tonna/hektár (+32 százalék) átlaghozammal kalkulálva 8 millió tonna (+22 százalék) kukorica kerülhet a

tárolókba ősszel. Összességében az EU-ban 59,3 millió tonna kukoricatermés várható az idén, ami az egy évvel korábbi volument 2,4 millió tonnával múlná felül. Ebben az esetben 10,3 millió tonna import (–25 százalék) érkezik a harmadik országokból, jórészt Ukrajnából (7,4 millió tonna).

A kukorica fronthavi jegyzése 125-130 dollár/tonna tartományban hullámzott a chicagói árutőzsdén szeptember első felében. Amennyiben az *USDA* rekord globális kukoricatermésről szóló várakozásai realizálódnak, a kurzus ennél is alacsonyabb szintre süllyedhet. A párizsi árutőzsdén folytatódott a lejtmenet és 160 euró/tonnáig gyengült a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése szeptember első felében. Magyarországon, a BÉT-en a párizsi trendhez igazodva 40 ezer forint/tonna alá ereszkedett a takarmánykukorica fronthavi jegyzése.

A fizikai piacon a termény kikötői ára szinte mindenhol csökkent a közeli szállítási határidők esetében. A Bulgáriában/Romániában feladott ótermésű kukorica exportára 8 dollárral, 171 dollár/tonnára (*FOB*) esett augusztus eleje és szeptember eleje között (*Tallage*). Argentínából az egy hónappal korábbinál 7 dollárral (175 dollár/tonnáért), Brazíliából 5 dollárral (190 dollár/tonnáért), Ukrajnából 3 dollárral (172 dollár/tonnáért) és az USA-ból 4 dollárral (163 dollár/tonnáért) alacsonyabb áron hajózták ki a terményt szeptember első harmadában. Ellenben a franciaországi exportár 10 euróval erősödött tonnánként ezalatt. Mindeközben a távolabbi szállítási határidők esetében a kiviteli ár 2-9 dollárral, 164-194 dollár/tonnára (*FOB*) csökkent, ahol az USA-ból származó termény volt a legolcsóbb, azt követte az ukrainai, a bulgáriai/romániai, az argentinai, a franciaországi és végül a brazilai exportár. Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint átlagosan 39 ezer forint/tonna termelői áron cserélt gazdát a termény szeptember második hetében. Ez az árszint az egy évvel korábbit 11 százalékkal múlta alul.

Agrárpolitikai Hírek

- A pénzügyi fegyelem alkalmazása miatt a tagállamoknak minden évben csökkentést kell végrehajtania a 2000 eurót meghaladó közvetlen támogatások esetében. A csökkentési együtthatót, amelyet a 2000 eurót meghaladó részre kell alkalmazni, egy adott kérelmezési évre vonatkozóan a Bizottság határozza meg. A levont összegekből keletkező tagállami befizetésekkel hozza létre évente az Európai Unió azt a krízistartalékot, amelynek célja a mezőgazdasági termelést vagy értékesítést érintő súlyos válságok kezelése. Amennyiben a pénzügyi év végéig ez a tartalék nem került felhasználásra, a Bizottság visszatéríti a tagállamok részére. A tagállam feladata, hogy a termelőknek a levont összeget kifizesse. Magyarország esetében, a 2015. évi kérelmekre vonatkozóan 13,72 millió euró (mintegy 4,2 milliárd forint) értékben került sor csökkentésre. Mivel a krízistartalék az idén nem került felhasználásra, ezen összeg most a jogosult termelők részére kifizethetővé vált. A folyósítást a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) hivatalból indult eljárás keretében 2016. október 15-ig megvalósítja. A visszatérítésre azok a mezőgazdasági termelők jogosultak, akik a 2015. évben közvetlen támogatás iránti kérelmet nyújtottak be, közvetlen támogatásaik összege a 2000 eurót meghaladták,

valamint 2016. szeptember 21-ig jogerőre emelkedett olyan határozattal rendelkeznek, amely alapján pénzügyi fegyelemből adódó támogatás-csökkentés került alkalmazásra. A visszatérítés összegéről az MVH, az alkalmazott csökkentés arányában hoz határozatot. Felhívjuk az érintettek figyelmét arra, hogy az ügyfél-nyilvántartásban szereplő bankszámlaszámuk és egyéb, a kifizetéshez szükséges adataik helyességét ellenőrizték. Amennyiben a megadott adatokban változás történt, haladéktalanul kezdjék meg annak módosítását. A 2007. évi XVII. törvény alapján az ügyfél köteles az MVH-t az ügyfél-nyilvántartásban szereplő adataiban bekövetkezett változásról – annak bekövetkezésétől számított 15 napon belül – értesíteni. Mivel az uniós szabályozás alapján a kifizetésre kizárólag 2016. október 15-ig van lehetősége a tagállamnak, nem lesznek jogosultak a visszatérítésre azok a mezőgazdasági termelők, akik a fenti kötelezettségüknek nem tesznek eleget, így részükre a folyósítás nekik felróható okból, ezen időszak alatt nem teljesíthető. Kivételt képeznek azok az esetek, ahol a kifizetés napján már folyamatban van a mezőgazdasági termelő fizetési számlájára, adataira vonatkozó bejelentés.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	2016. 36. hét	2016. 36. hét/2016. 35. hét (százalék)	2016. 36. hét/2015. 36. hét (százalék)
Étkezési búza	39 110	97	82
Takarmánybúza	36 921	99	83
Takarmánykukorica	38 874	95	89
Takarmányárpa	34 869	101	86

HUF/tonna

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 09. 14.	2016. 09. 15.	2016. 09. 16.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2016. december	HUF/tonna	41 000	41 000	41 000
	Takarmánybúza	–	HUF/tonna	–	–	–
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2016. december	EUR/tonna	159	159	159
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2016. december	USD/tonna	–	147	148

Megjegyzés: A takarmány búzát 2016. szeptember 1-től nem jegyzik a BÉT-en.

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

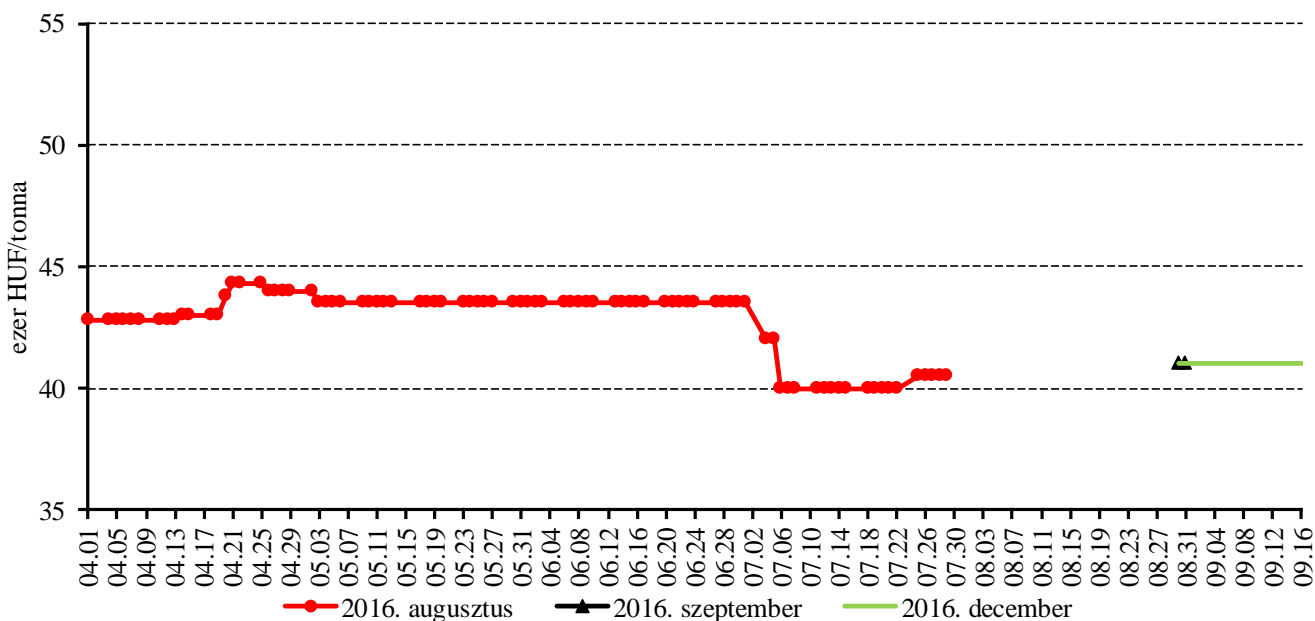
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 09. 14.	2016. 09. 15.	2016. 09. 16.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2016. november	HUF/tonna	39 500	39 500	39 500
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2016. november	EUR/tonna	160	160	160
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2016. december	USD/tonna	–	130	133

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

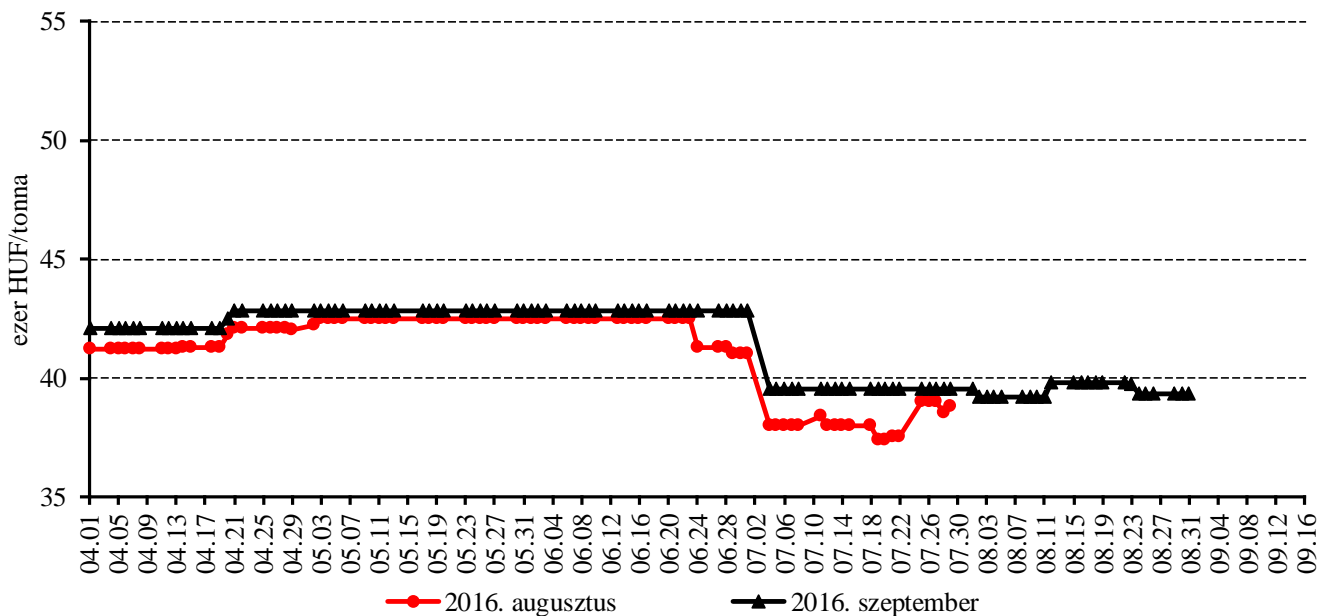
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Megjegyzés: A malmi búzát 2016. augusztus 1-29. között nem jegyezték a BÉT-en.
 Forrás: BÉT

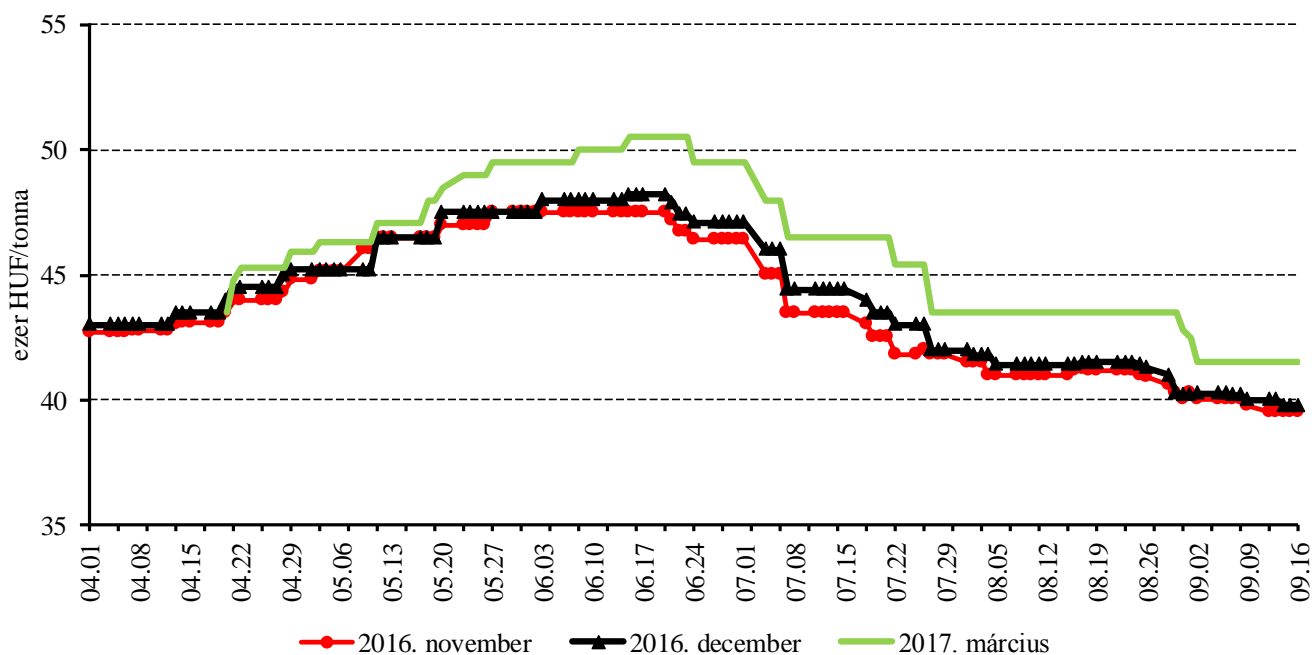
2. ábra: A takarmánybúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Megjegyzés: A takarmánybúzát 2016. szeptember 1. óta nem jegyzi a BÉT-en.
 Forrás: BÉT

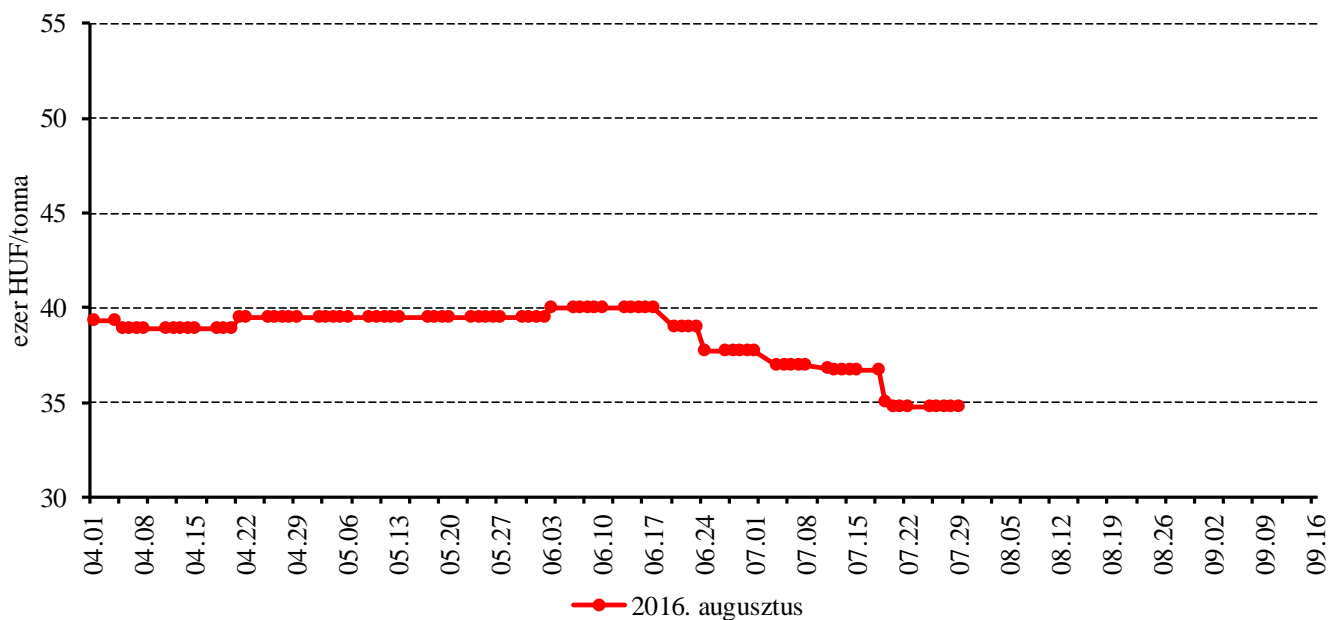

3. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

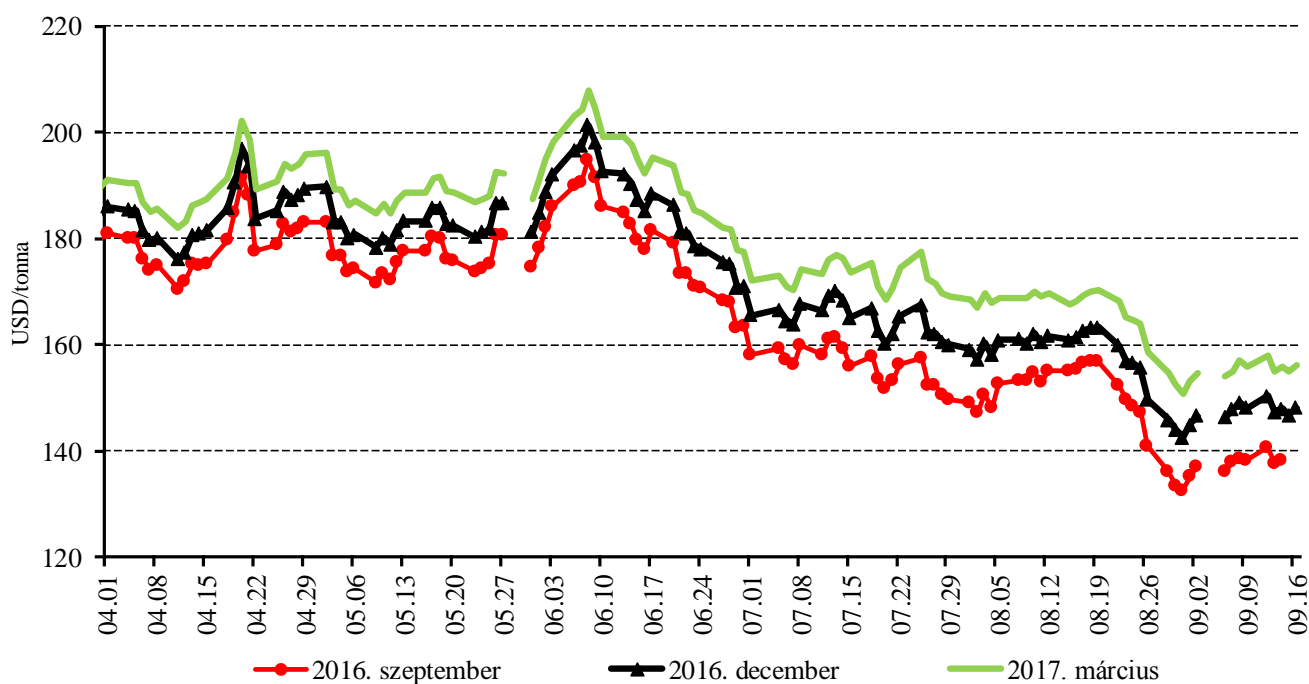
4. ábra: A takarmányárpa jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Megjegyzés: A takarmányárpat 2016. augusztus 1. óta nem jegyzik a BÉT-en.

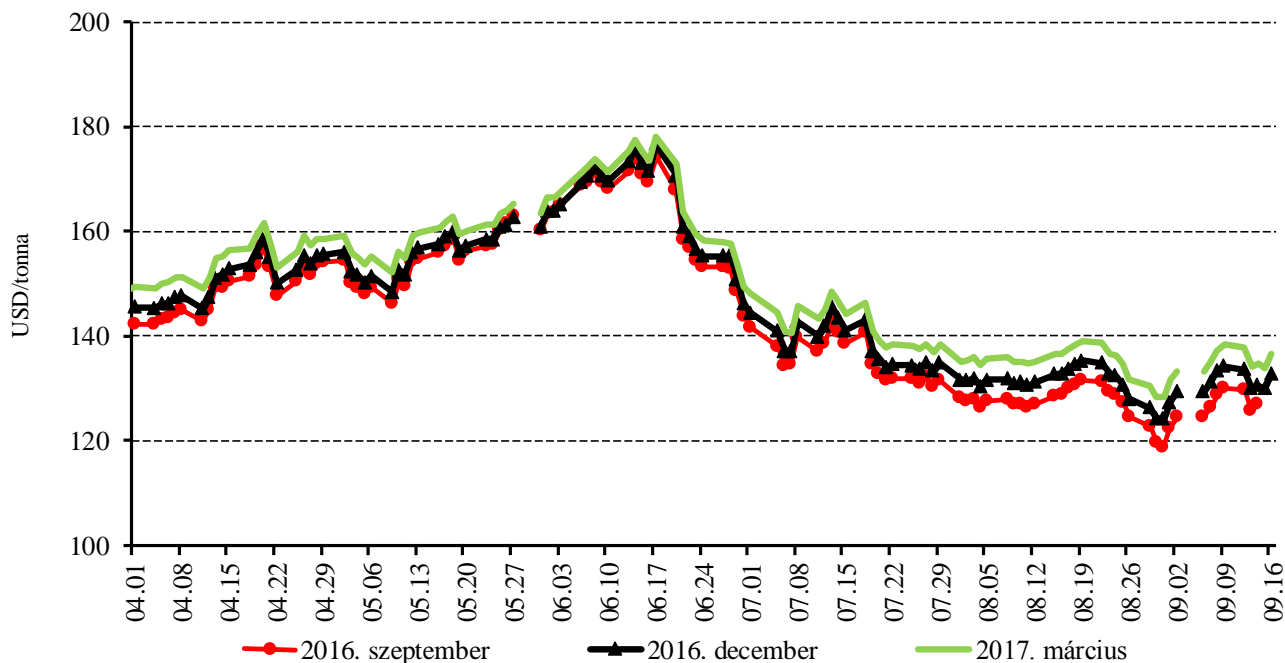
Forrás: BÉT

5. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

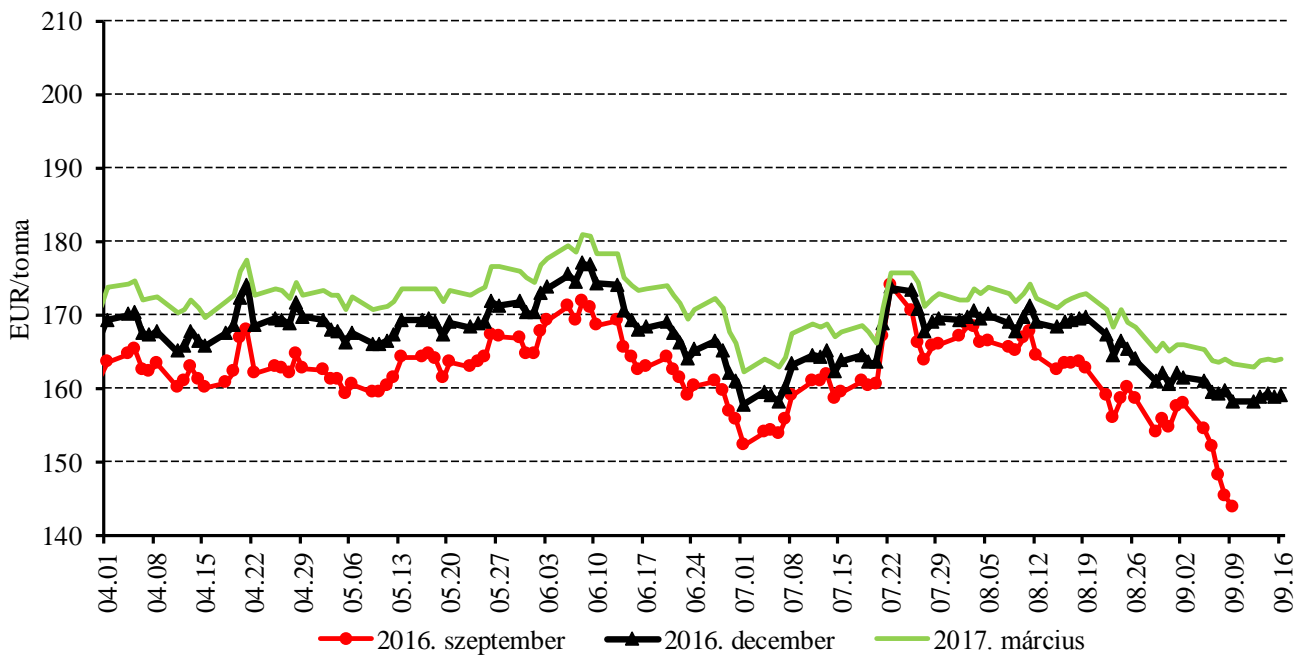
Forrás: CME Group

6. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

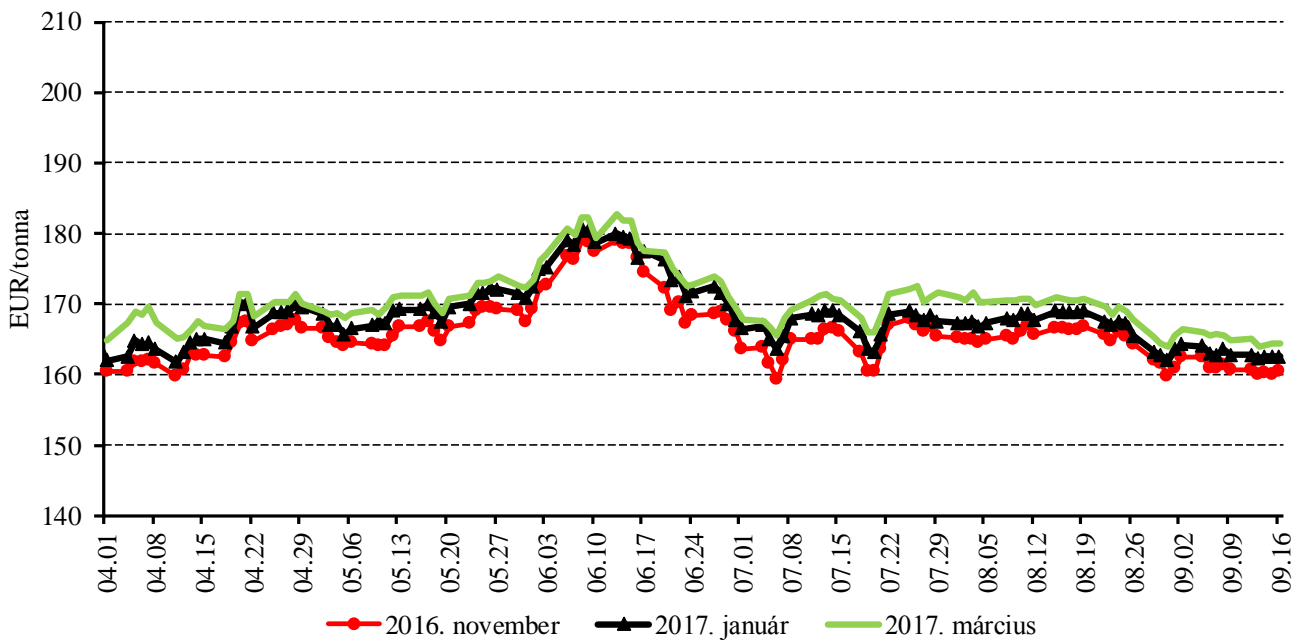
Forrás: CME Group

7. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

8. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

Forrás: Euronext

4. táblázat: **A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2016. szeptember 16.)**

Szállítási határidő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határidő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2016. december	159	49 231	2016. szeptember	148	40 836
2017. március	164	50 779	2016. december	156	43 044
2017. május	168	51 863	2017. március	161	44 461
2017. szeptember	170	52 637	2017. május	165	45 516
2017. december	173	53 489	2017. július	171	47 055
2018. március	180	55 656	2017. szeptember	178	49 061
KUKORICA					
2016. november	161	49 696	2016. szeptember	133	36 569
2017. január	163	50 315	2016. december	137	37 677
2017. március	165	50 934	2017. március	140	38 457
2017. június	169	52 173	2017. május	142	39 174
2017. augusztus	172	53 102	2017. július	145	39 869
2017. november	166	51 244	2017. szeptember	148	40 866

Forrás: Euronext, CME Group

5. táblázat: **A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása**

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2016. 09. 09. (százalék)	2016. 09. 16. (százalék)
Búza	2016. december	148,15	23,5	22,1
Kukorica	2016. december	132,67	22,6	21,2
Szójabab	2016. november	354,94	–	18,5
Szójadara	2016. október	345,7	23,6	22,0

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel ±15,8 százalék eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: **A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2016. szeptember 13.)**

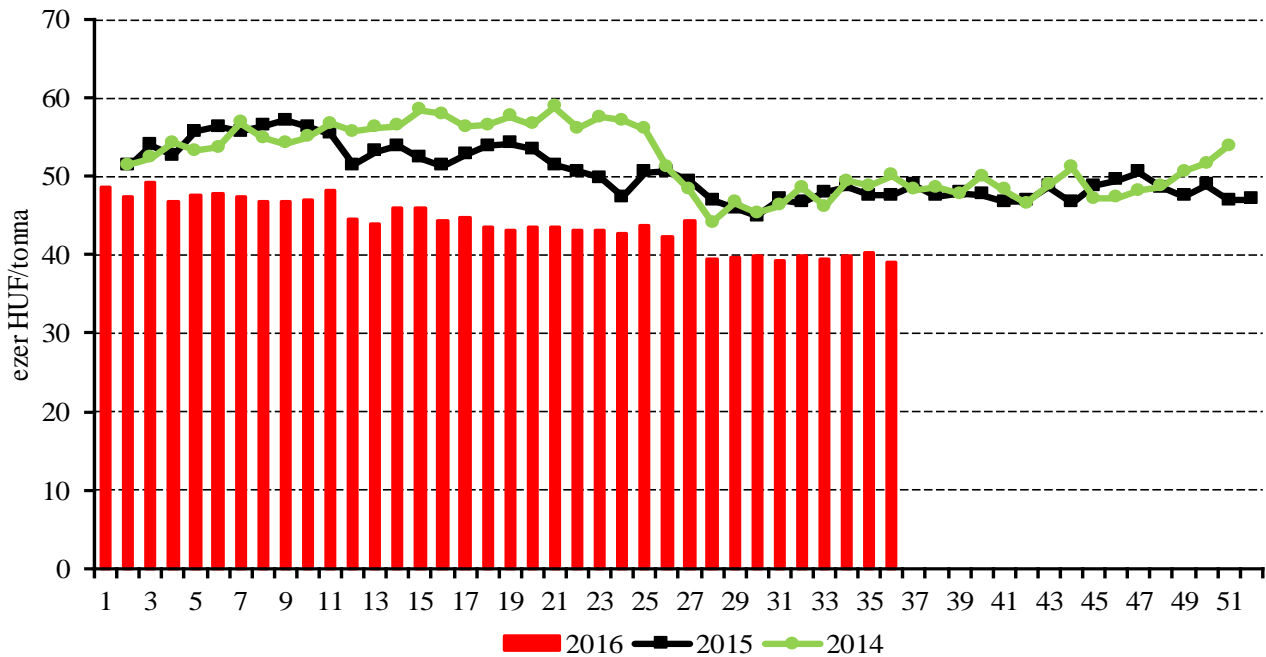
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	93 790	79 712	77 670	6 826	10 130	71 020	200 663	44 566	70 867	33 797	42 667
Kukorica	338 837	482 443	229 872	5 460	28 215	176 001	327 548	87 807	172 935	58 059	111 525
Szójabab	186 430	340 368	87 157	9 967	21 555	102 602	29 716	47 171	96 861	50 795	36 167
Szójadara	96 976	247 033	75 498	1 114	9 817	54 723	20 383	18 230	44 523	14 642	24 138

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

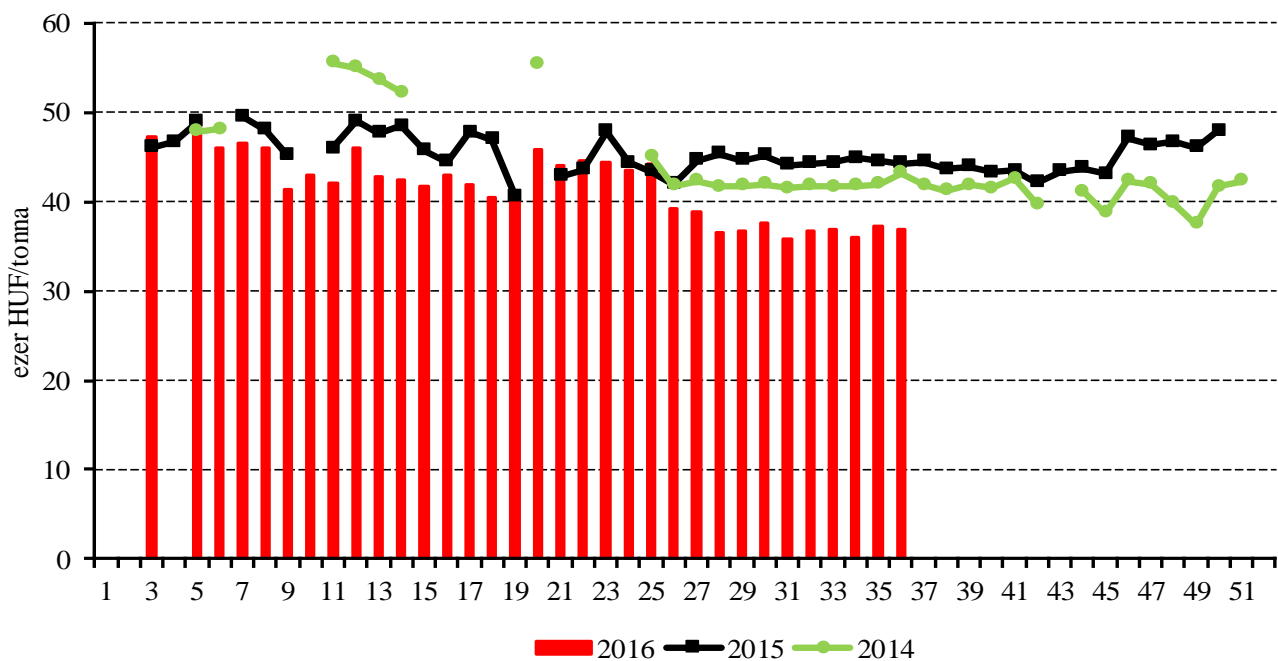
Termelői és kikötői árak

9. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

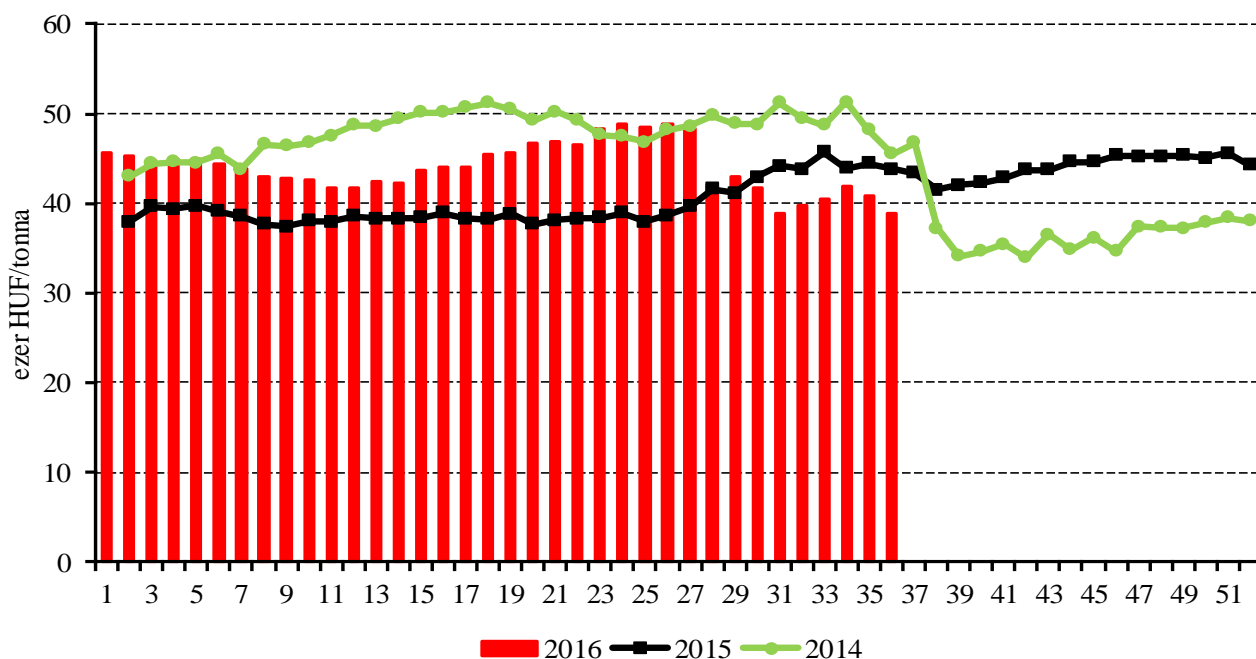
Forrás: AKI PÁIR

10. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

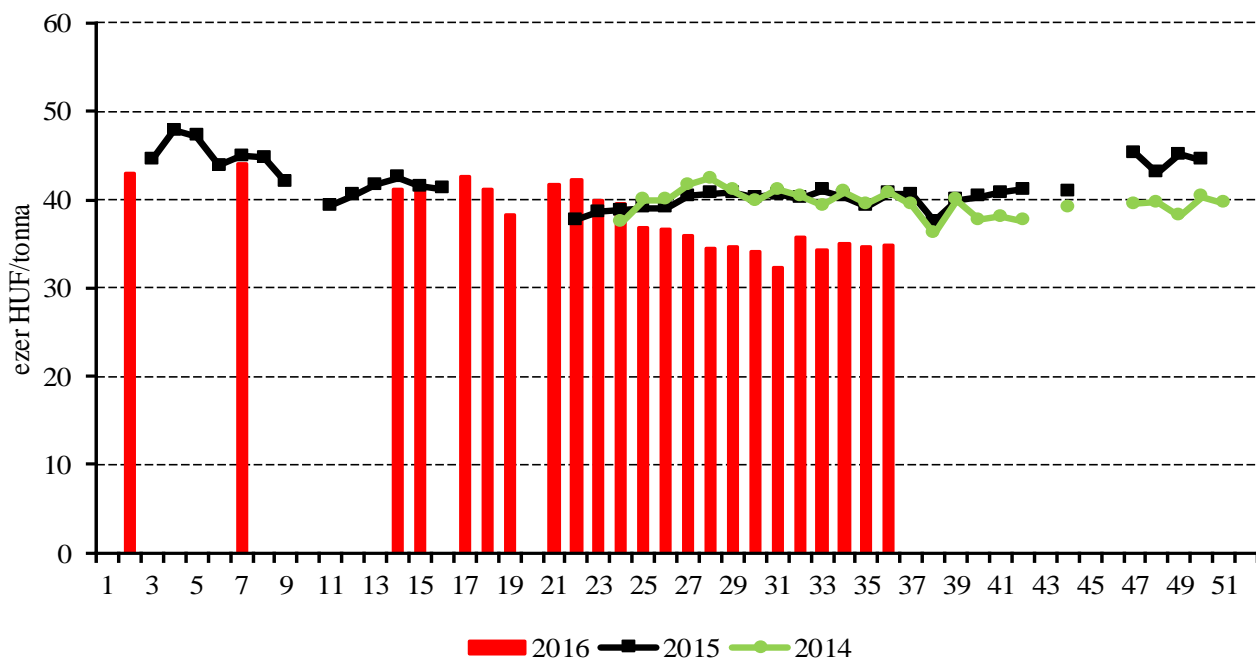
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára

	Mértékegység	2016.08.27.	2016.09.03.	2016.09.10.	2016.09.17.	
BÚZA	USA, FOB HRW	USD/tonna	189	183	202	199
	Franciaország, FOB Rouen (superior)	USD/tonna	185	183	183	180
	Oroszország, 12,5% FOB	USD/tonna	170	171	168	171
	Ukrajna, 11,5% FOB	USD/tonna	162	161	158	161
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	171	174	169	172
KUKORICA	USA, FOB NOLA	USD/tonna	163	161	164	161
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	179	164	164	164
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	–	–	–	172
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	187	177	176	172
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	154	154	152	151
	Fekete-tenger, FOB	USD/tonna	152	152	152	151
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	155	153	–	–

Megjegyzés: FOB – Free on Board (költségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (költség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Hammersmith, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: A gabonafélék európai termelői ára

		2016. 33. hét	2016. 34. hét	2016. 35. hét	2016. 36. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	133	134	134	133
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	163	162	160
	Franciaország, DELPORT Rouen	164	160	156	n. a.
	Románia, DEPSILO Banat	130	124	123	126
TAKARMÁNY-BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	157	154	154
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	n. a.	146	146	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	139	138	138	129
	Egyesült Királyság, FGATE	140	140	138	139
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Plevén	148	148	138	138
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	172	n. a.	n. a.	n. a.
	Románia, DEPSILO Oltenia	137	120	n. a.	135
TAKARMÁNY-ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	115	118	118	118
	Németország, DEPSILO Hamburg	n. a.	139	139	136
	Franciaország, DELPORT Rouen	134	128	128	n. a.
	Románia, DEPSILO Muntenia	134	132	129	n. a.
	Egyesült Királyság, FGATE	116	118	121	121

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsra vagy egyéb szállítóeszköze pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszereelés	Mértékegység	2015. 36. hét	2016. 35. hét	2016. 36. hét	2016. 36. hét/ 2015. 36. hét (százalék)	2016. 36. hét/ 2016. 35. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	497	1 131	483	97	43
		HUF/kg	73	69	68	92	97
	zsákos	tonna	1 477	1 647	1 440	97	87
		HUF/kg	76	69	68	90	99
	zacskós	tonna	685	650	683	100	105
		HUF/kg	90	81	81	90	100
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna	...	...	...	...	...
		HUF/kg	...	...	...	...	...
	zsákos	tonna	23	33	22	99	69
		HUF/kg	90	79	77	86	98
	zacskós	tonna	27	28	39	143	141
		HUF/kg	94	89	89	95	100
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	294	634	373	127	59
		HUF/kg	71	66	65	91	98
	zsákos	tonna	432	626	390	90	62
		HUF/kg	74	67	67	91	101
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	145	288	192	132	67
		HUF/kg	77	71	72	94	101
	zsákos	tonna	24	39	28	116	71
		HUF/kg	80	74	76	94	102
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	56	42	29	52	69
		HUF/kg	97	92	90	93	98

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2015. július	2016. június	2016. július	2016. július/ 2015. július (százalék)	2016. július/ 2016. június (százalék)
Brojlertáp	tonna	7 867	10 863	9 383	119	86
	HUF/tonna	90 704	90 414	92 017	101	102
Hízósertéstáp	tonna	6 886	8 245	6 921	101	84
	HUF/tonna	74 331	72 186	74 034	100	103

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2015. január–június	2016. január–június	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	585,17	871,29	149
	10039000 Árpa, nem vető	202,20	186,25	92
	10059000 Kukorica, nem vető	2 773,14	1 415,74	51
Import	10019900 Búza, nem vető	80,44	75,22	94
	10039000 Árpa, nem vető	21,22	19,13	90
	10059000 Kukorica, nem vető	42,80	9,82	23

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2015. július 1.– 2015. szeptember 15.	2016. július 1.– 2016. szeptember 13.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	4 216	5 434	129
	Árpa	3 187	1 093	34
	Kukorica	357	409	115
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	635	555	87
	Árpa	207	227	110
	Kukorica	1 427	1 687	118

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

						millió tonna	
		USDA		IGC		Tallage	
		2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		735	745	736	743	711	720
Felhasználás		710	737	722	732	705	713
Export		172	172	165	162	166	172
Import		172	172	165	162	166	172
Zárókészlet		241	249	217	229	218	225
KUKORICA							
Termelés		959	1 027	969	1 030	936	1 008
Felhasználás		958	1 016	969	1 019	936	966
Export		139	136	135	131	140	128
Import		139	136	135	131	140	128
Zárókészlet		209	219	207	218	248	290

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

Az *Oil World* szeptemberi előrejelzésében az előzőhöz képest felfelé korrigálta a szójabab globális 2016/2017. gazdasági évi termelését, aminek hatására 350 dollár (USD)/tonnáig gyengült a termény front-havi jegyzése a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2016. szeptember közepén. A friss adatok szerint 331 millió tonna rekord szójababtermés (+18 millió tonna) várható az új szezonban. Az északi féltekén hamarosan kezdődik a betakarítást, azonban a teljes kibocsátás felét adó déli féltekén még most vetik a 2016/2017. évi szezon termését adó kerülő szójababot, így a jelenlegi várakozások akár számottevően is módosulhatnak. A szakértők továbbra is úgy vélik, hogy erős marad a világpiaci kereslet a szójabab és termékei iránt, így a zárókészlet csökkenését tartják valószínűnek.

Az USA-ban minden idők legnagyobb szójababtermését, 114 millió tonnát takaríthatnak be a gazdák a következő hetekben. Tekintettel a vártnál lassabb dél-amerikai szójababexportra, az USA-ból származó termény iránti világpiaci kereslet a betakarítás előtt is igen élénk, és az *Oil World* szakértői a következő félévben is erre számítanak. Argentínában ugyanis – pénzügyi problémákra hivatkozva – elhalasztották a szójabab exportvámjának idei évre tervezett, további 5 százalékpontos csökkentését, ami visszafogta a kivittelt. Jelenleg 30 százalékos vám terheli a szójabab exportját a dél-amerikai országban, szemben a korábbi 35 százalékkal.

A Tallage francia piacelemző vállalat adatai szerint az Európai Unióban a korábban jelzettnél kisebb területről, 842 ezer hektárról takaríthatnak be a gazdák szójababot az idén. Ugyanakkor a 2015. évihez képest akár 4-5 százalékkal is javulhat a hozam (2,73 tonna/hektár), ami kompenzálhatja a terület 3 százalékos csökkenését, és a tavalyihoz hasonló mennyiségű, 2,3 millió tonna uniós szójabab állhat a belpiaci kereslet rendelkezésére. Az unió szójababtermése a 2016/2017. gazdasági évi belpiaci feldolgozás alig egyötödét fedezi, ezért további 13,7 millió tonna szójabab érkezik a külpiacokról, jórészt Brazíliából és az USA-ból. Magyarországon a termeléshez kötött támogatások ösztönözte termelési kedv a múlt évi gyenge

hozameredmények hatására csökkent, ám a termőterület zsugorodását (–15 százalék, 61,3 ezer hektárra) a hozam 18 százalékos javulása (2,4 tonna/hektár) ellensúlyozhatja ebben az évben. A Földművelésügyi Minisztérium (FM) 146,6 ezer tonna (2015: 145,9 ezer tonna) szójabab betakarítását valószínűsíti hazánkban.

Repcemag

Az *Oil World* tájékoztatása szerint az Európai Unió, Kína és a fekete-tengeri országok tavalyinál gyengébb termelése miatt a 2016/2017. gazdasági évi globális repcemagtermés legfeljebb 60,6 millió tonna lehet, ami az elmúlt 8 szezon legkisebb kibocsátását jelentené. Tekintettel arra, hogy a felhasználás (sajtolás és egyéb célú) várhatóan ebben a szezonban is felülmúlja a termelést, a zárókészlet csökkenése várható.

A fent említett régiókban már véget ért a repcemag aratása, azonban a szűk kínálaton Kanada és Ausztrália 2016/2017. gazdasági évi *canolatermelése* még enyhíthet. Az *Oil World* szakértői szerint Kanadában a tavalyihoz hasonlóan bőséges, 18,5 millió tonna *canolatermesre* van kilátás, amelyből több mint 10 millió tonnát szállíthatnak a nemzetközi piacra – ebből 0,7-0,8 millió tonnát az unióba. Ausztráliában a 2015/2016. gazdasági évinél 22 százalékkal jobb, 3,6 millió tonna termés várható a 2016/2017. évi szezonban, amelynek háromnegyede exportra kerülhet – jórészt az EU-ba. Ugyanakkor bizonytalanságot okoz a piacon, hogy Kína mikor lépteti életbe az import *canolaszállítmányok* szennyezettségére (maximum 1 százalék lehet) vonatkozó szigorú szabályozást, amelynek szeptember elsejére tervezett bevezetését egyelőre elhalasztották. Ez a szabályzás elsősorban a kanadai szállítmányokat érintené. Az Európai Unió repcemag/canola behozatalát az előzőekből kiindulva 3,7 millió tonnára jelzik a szakértők a 2016/2017. gazdasági évben.

A párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) 370-380 euró/tonna tartományban ingadozott a repcemag front-havi jegyzése szeptember első felében. A Budapesti Értéktőzsdén (BÉT) 107 ezer forint/tonna szinten stagnált az újtermés kurzusa ugyanekkor. Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint 110 ezer forint/tonna körüli áfa és szállítási költség nélküli termelői áron forgott az újtermés szeptember második hetében.

Napraforgómag

Az *Oil World* piacelemző vállalat szakértői rekord napraforgómagtermést, 46 millió tonnát várnak a világon a 2016/2017. gazdasági évben. Noha az olajipari feldolgozásra szánt mennyiség is rekordszintre, 41 millió tonnára emelkedhet a szeptembertől induló új idényben, az elemzők a globális készlet kismértékű növekedését sem tartják kizártnak, így 3,2 millió tonna mag maradhat a tárolókban 2017 augusztusában.

A világ legnagyobb napraforgóolaj-exportőreiként számon tartott Ukrajnában és Oroszországban elkezdődött a növény betakarítása, és változatlanul rekordtermésre van kilátás: előbbinél 13,2 millió tonna, utóbbinál 10,4 millió tonna valószínűsíthető. Jelentős volumenű napraforgóolaj-exportra szerződtek a fekete-tengeri országok a szeptemberi/novemberi időszakra vonatkozóan, aminek teljesítése érdekében fontos, hogy az újtermés minél hamarabb feldolgozásra kerüljön, és ne ismétlődjön meg a 2015. őszi árrali.

Az Európai Unióban a *Tallage* és az *Oil World*

szakértői egyaránt 8,2 millió tonna napraforgómagtermésre számítanak az idei évben, ez 9 százalékkal múltna felül az egy évvel korábbit. Franciaországban az előző évihez hasonló mennyiség, 1,2 millió tonna kerülhet a magtárakba. Romániában (+1 százalék), Bulgáriában (+9 százalék) és Magyarországon egyenként 1,8 millió tonna (+18 százalék) napraforgómagtermés várható az idén. Magyarországon az idei a rekordok éve lehet a napraforgó-termesztés szempontjából, hiszen a valaha volt legnagyobb termőterületről (630 ezer hektár), soha nem tapasztalt hozam (2,9 tonna/hektár) mellett takaríthatják be a gazdák minden idők legnagyobb termését.

Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában 100 ezer forint/tonna alatt jegyezték a terményt a legközelebbi lejáratra vonatkozóan szeptember első felében. A fizikai piacon átlagosan 101 ezer forint/tonnáért cserélt gazdát az olajmag szeptember második hetében az AKI PÁIR adatai szerint.

14. táblázat: Az olajmagok termelői ára Magyarországon

	HUF/tonna		
	2016. 36. hét	2016. 36. hét/2016. 35. hét (százalék)	2016. 36. hét/2015. 36. hét (százalék)
Napraforgómag	100 845	100	100
Repcemag	110 634	101	96

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

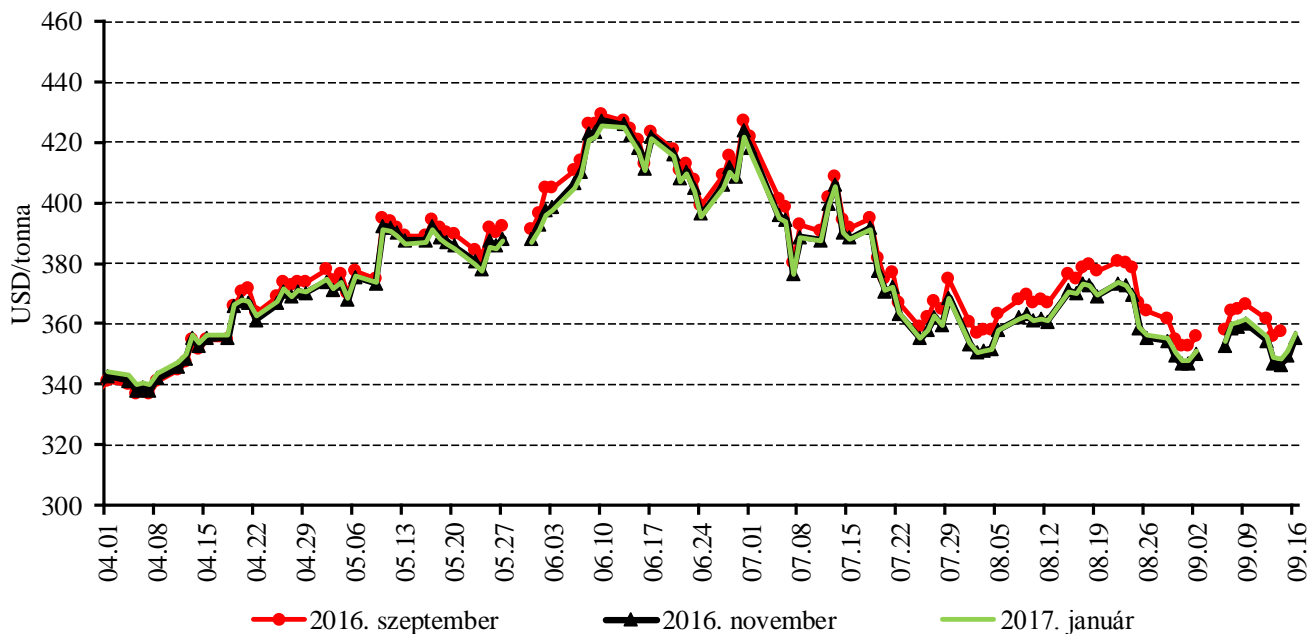
15. táblázat: Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken

		Szállítási határidő	Mértékegység	2016. 09. 14.	2016. 09. 15.	2016. 09. 16.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2016. október	HUF/tonna	98 200	98 200	98 200
	Repcemag	2016. november	HUF/tonna	107 000	107 000	107 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2016. november	EUR/tonna	369	372	373
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2016. november	USD/tonna	–	349	355

Forrás: BÉT, Euronext, CME Group

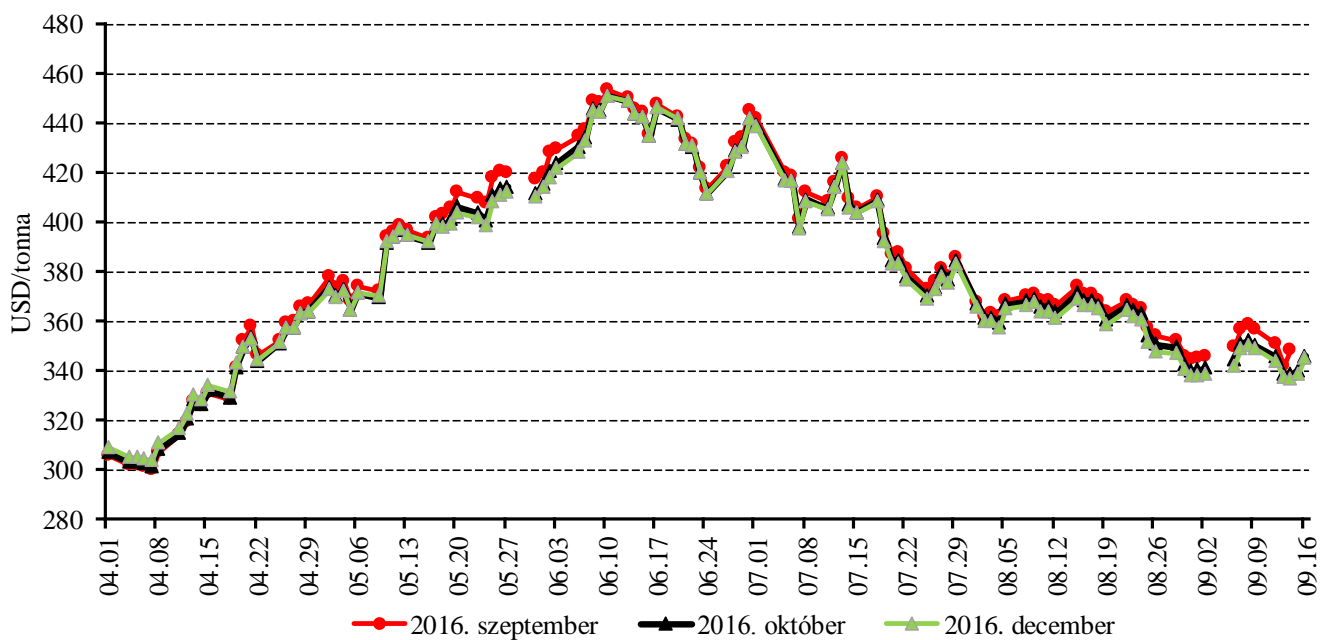
Az olajmagok és származékaik jegyzése

13. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

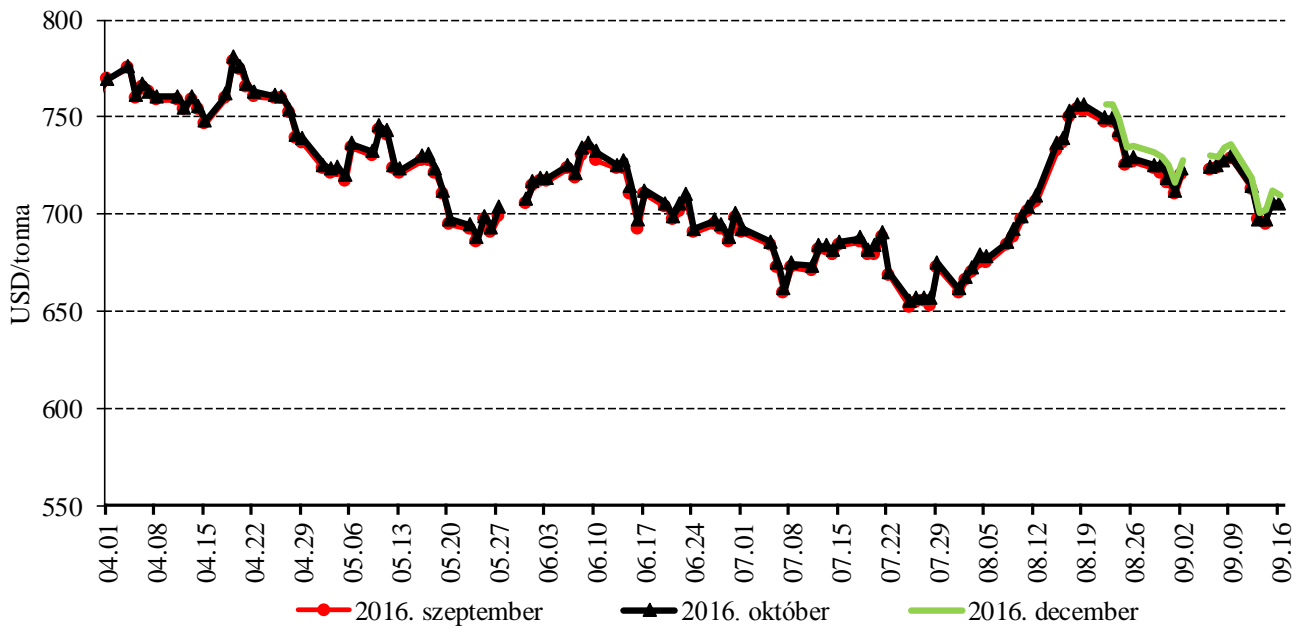
Forrás: CME Group

14. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

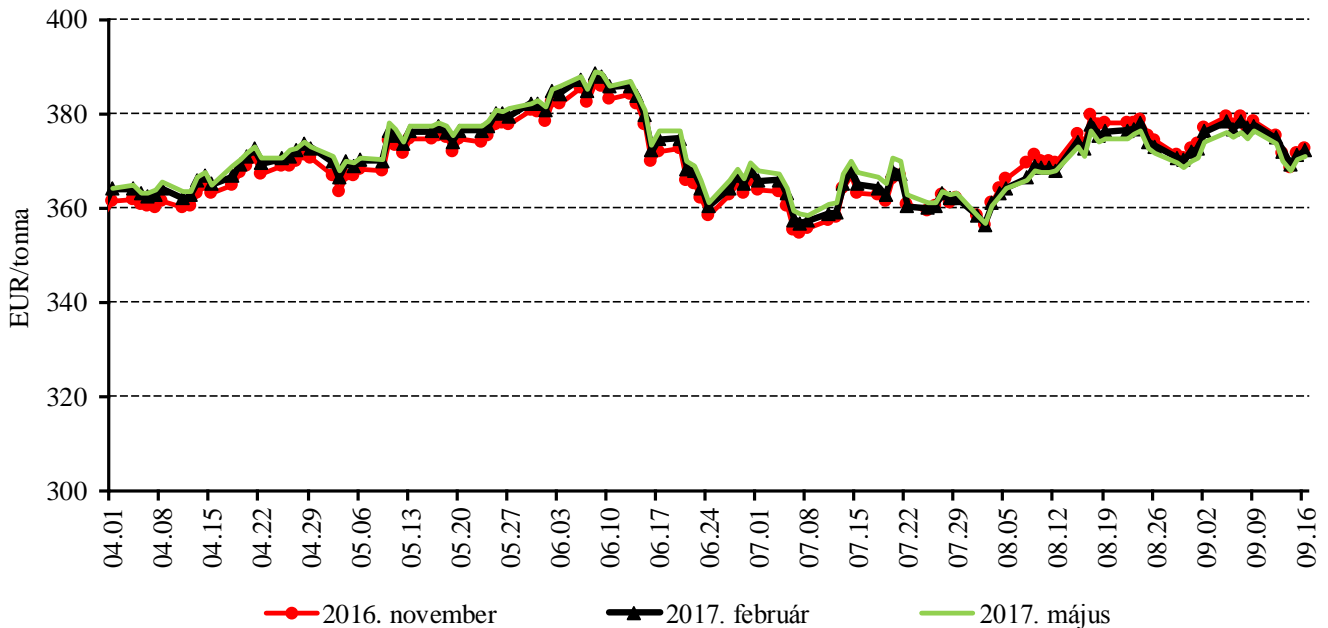
Forrás: CME Group

15. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2016)

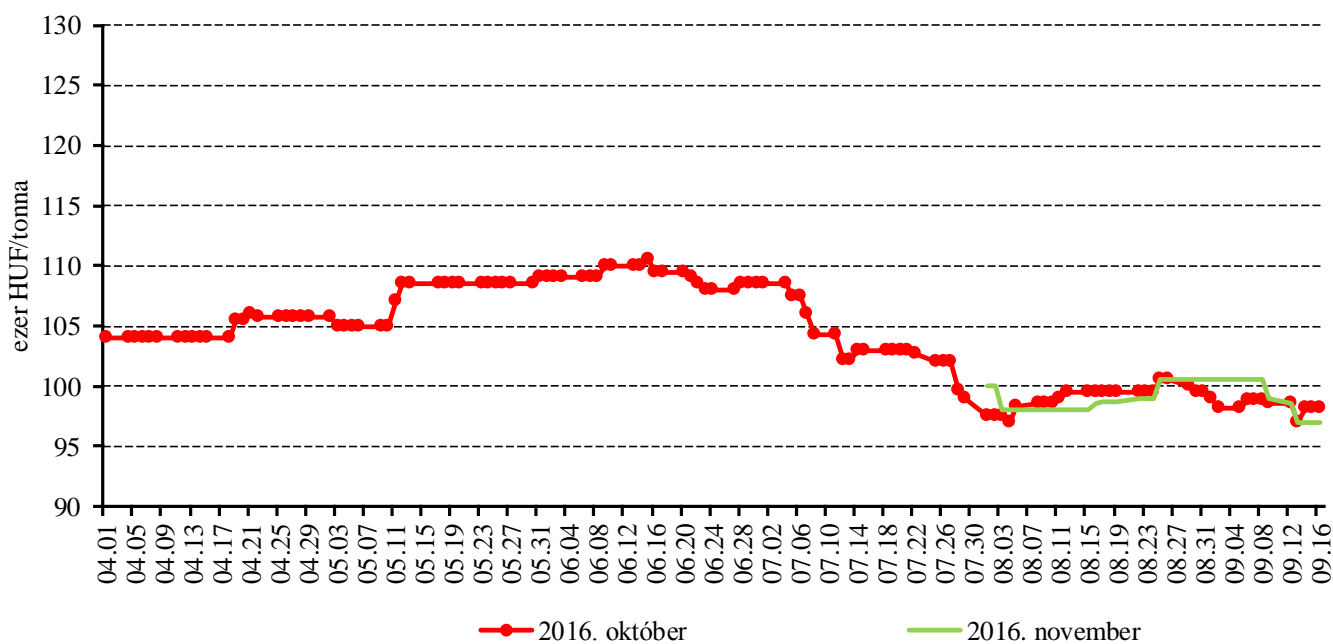
Forrás: CME Group

16. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2016)

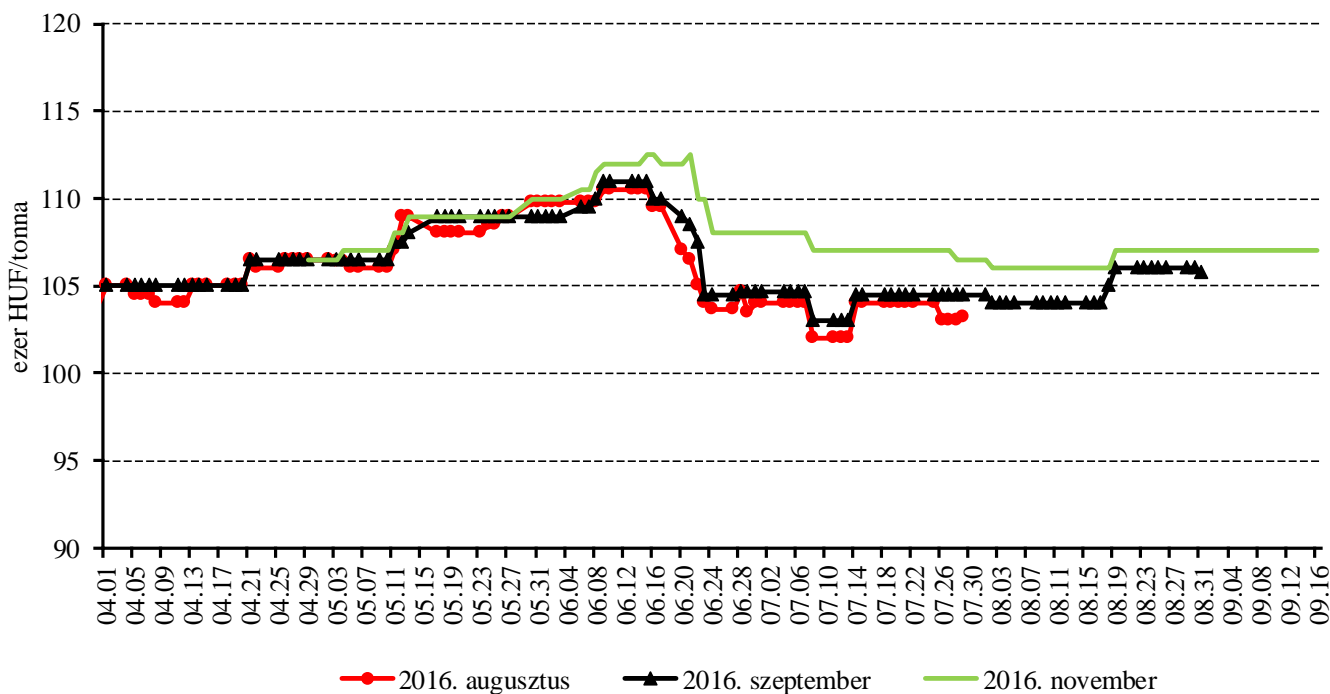
Forrás: Euronext

17. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

18. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2016)

Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2016. szeptember 16.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2016. november	373	115 337
	2017. február	372	115 260
	2017. május	371	114 873
	2017. augusztus	356	110 306
	2017. november	357	110 615
	2018. február	361	111 622
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2016. november	355	97 836
	2017. január	357	98 362
	2017. március	358	98 607
	2017. május	360	99 112
	2017. július	361	99 619
	2017. augusztus	360	99 316
SZÓJADARA	2016. október	346	95 289
	2016. december	345	95 016
	2017. január	345	95 046
	2017. március	344	94 925
	2017. május	345	95 137
	2017. július	347	95 592

Forrás: Euronext, CME Group

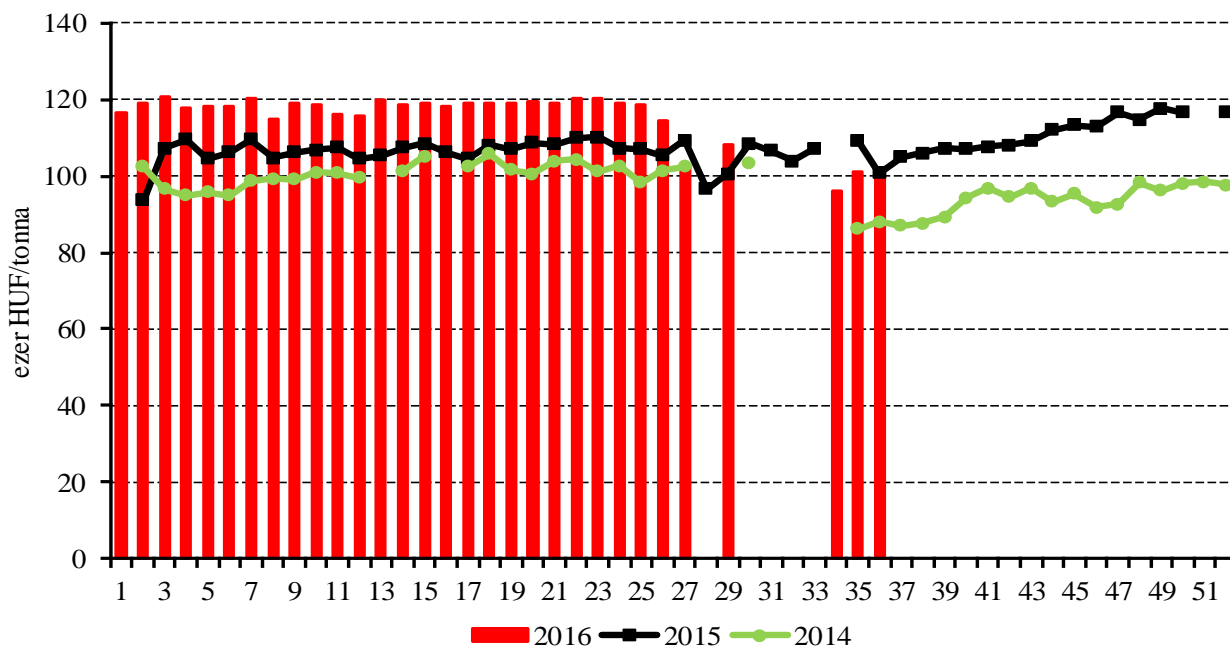
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2016. szeptember 6.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	713	220 768
Napraforgóolaj (finomított)		898	278 090
Szójaolaj (nyers)		738	228 514
Szójaolaj (finomított)		788	244 007
Napraforgódara	Ausztria	–	–
Repcedara		205	63 534

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

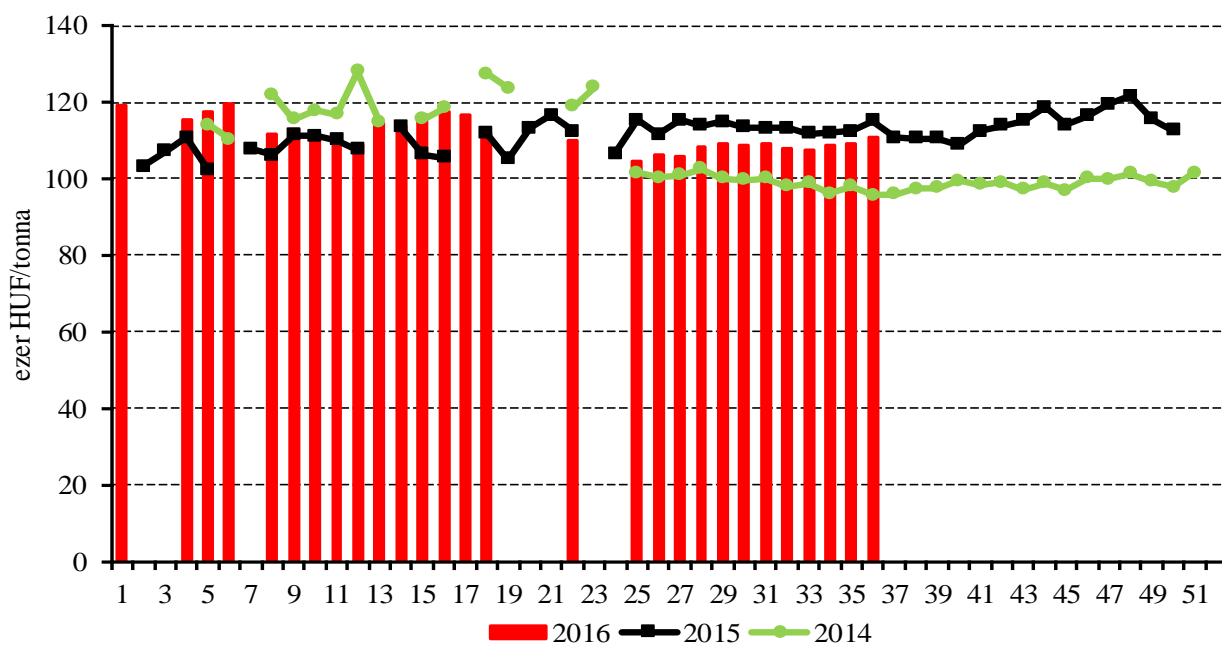
Termelői és kikötői árak

19. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

20. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2014-2016)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna				
		2016.08.27.	2016.09.03.	2016.09.10.	2016.09.17.	
SZÓJA	BAB	USA FOB NOLA	396	394	406	395
		Brazília FOB	420	401	410	400
		EU CIF, USA-ból	418	400	413	395
		EU CIF Brazíliából	418	402	414	396
		Fekete-tenger FOB	420	400	385	385
	DARA	EU CIF Rotterdam	399	381	384	370
OLAJ	EU FOB	827	832	839	821	
REPCE	MAG	Franciaország FOB Moselle	377	n. a.	n. a.	n. a.
		EU, 00 CIF Hamburg	428	423	429	421
	DARA	EU FOB Hamburg	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	839	836	861	841
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	410	400	407	405
	DARA	Franciaország CIF	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.
		Ukrajna FOB	200	200	185	185
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	825	815	820	810
		Fekete-tenger FOB	775	765	770	765
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	720	745	755	745	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: APK-Inform, Hammersmith, Oil World, Tallage

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: A növényolajok és származékaik feldolgozói értékesítési ára Magyarországon

Megnevezés	Mértékegység	2015. 36. hét	2016. 35. hét	2016. 36. hét	2016. 36. hét/ 2015. 36. hét (százalék)	2016. 36. hét/ 2016. 36. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	...	60	...	...	...
	HUF/tonna	...	274 577	...	...	...
Napraforgódara	tonna	3 071	...	4 234	138	...
	HUF/tonna	62 860	...	59 408	95	...
Nyers repceolaj	tonna	...	...	...	...	...
	HUF/tonna	...	...	...	...	...
Repcedara	tonna	1 757	1 109	1 355	77	122
	HUF/tonna	68 093	62 457	63 235	93	101

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon

		ezer tonna		
		2015. január–június	2016. január– június	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	217,30	150,65	69,33
	1206 Napraforgómag	206,48	218,17	105,67
	2304 Szójadara	42,60	49,86	117,04
Import	1205 Repcemag	20,11	10,52	52,30
	1206 Napraforgómag	43,78	34,99	79,93
	2304 Szójadara	220,13	218,10	99,08

Forrás: KSH

21. táblázat: A világ olajmagnmérlege

	millió tonna					
	USDA		Oil World		Tallage	
	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}	2015/2016 ^{a)}	2016/2017 ^{b)}
SZÓJABAB						
Termelés	313	330	313	331	313	321
Felhasználás	316	329	316	333	318	327
Export	133	138	135	136	134	140
Import	131	136	133	138	134	140
Zárókészlet	73	72	82	81	78	73
REPCEMAG						
Termelés	69	67	64	61	67	66
Felhasználás	71	68	64	61	68	67
Export	15	14	14	15	14	14
Import	15	14	15	14	14	14
Zárókészlet	6	5	6	6	5	4
NAPRAFORGÓMAG						
Termelés	40	44	42	46	41	43
Felhasználás	40	44	42	46	41	43
Export	2	2	2	2	2	2
Import	2	1	2	2	2	2
Zárókészlet	2	2	3	3	3	3

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

n. a. – nincs adat.

Forrás: USDA, Oil World, Tallage

